

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

КОВТУНЕНКО О.В., ПЕТРАШ С.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Популярність дистанційної освіти в останні роки різко зросла. Ця форма навчання є найбільш гнучкою та доступною для багатьох бажаючих отримати знання. Під час дистанційного навчання використовуються як традиційні, так і специфічні методи, форми та засоби навчання, основою яких є комп'ютерні і телекомунікаційні технології. При цьому суттю процесу є цілеспрямована, контрольована і інтенсивна самостійна робота того, хто навчається, в будь-якому зручному для себе місці за індивідуальним розкладом, з використанням комплексу спеціальних засобів навчання і можливістю контакту з викладачем.

Дистанційне навчання, як і будь-який освітній процес передбачає три етапи:

- отримання нової інформації (нових знань);
- засвоєння отриманої інформації, набуття навичок використання знань;
- контроль якості засвоєної інформації.

Розглянемо аспекти організації дистанційного освітнього процесу на кожному із зазначених етапів.

При традиційному навчальному процесі для передачі нових знань студентам передбачається проведення лекційних та практичних занять в аудиторіях навчального закладу. При дистанційній формі навчання до традиційного партнерства «викладач-студент» додається ще один дуже важливий чинник «техніка та технології». Тобто іншими обставинами, які можуть завадити отримувати знання в певний період часу, є відсутність електропостачання, відсутність засобу виходу в інтернет та інше. Таким чином, організація он-лайн конференцій для проведення навчальних занять подібно до традиційного навчального процесу не гарантує наявності можливості приєднатися до конференції в усіх учасників навчального процесу у визначений час. Отже, для забезпечення отримання нових знань студентами у будь-який зручний для них час необхідна підготовка якісного навчального контенту у вигляді відео-лекцій, ілюстрованих презентацій, тощо. При цьому необхідно забезпечити безперешкодний доступ студента до цього контенту через мережу Internet.

Для засвоєння знань як при традиційній, так і при дистанційній формі навчання студентам пропонуються до виконання індивідуальні завдання, які можуть мати різноманітні форми. Беззаперечним фактом є те, що чим більше завдань виконає студент з використанням нових знань, тим краще вони будуть засвоєні. Також необхідно враховувати, що кожному студентові для належного

закріплення знань та набутих навичок може знадобитись різна кількість розв'язаних завдань. Дистанційна форма навчання у поєднанні із сучасними інформаційними технологіями дозволяє поєднати видачу індивідуальних завдань з алгоритмом, що видає кожному студентові базову кількість завдань. У разі допущення помилок алгоритм має надати студентові стислу теоретичну інформацію із поясненням правильного розв'язання, а потім, в залежності від кількості допущених помилок, видати додаткові завдання для досягнення необхідного рівня володіння набутими знаннями. Для забезпечення роботи такого алгоритму необхідно мати велику базу типових завдань. У зв'язку з тим, що на цьому етапі основною метою індивідуальних завдань є саме закріплення набутих знань та навичок, необхідно, щоб у студента була можливість не тільки виконувати ці завдання частинами у будь-який зручний час, а й повторно виконувати завдання.

Підсумковий контроль якості отриманих знань та набутих навичок може проводитись у будь-якій формі. Однак при дистанційному навчанні, коли студента та викладача розділяє велика відстань, набувають поширення саме тестові форми контролю. При цьому необхідно пам'ятати, що «тестове завдання» є широким терміном, який включає не лише завдання на вибір однієї або декількох правильних відповідей з поданих варіантів, а також завдання на встановлення відповідності між елементами, правильного порядку, і найважливіші завдання з відкритою відповіддю, яку студент має самостійно знайти та вписати. Також необхідно розуміти, що сучасне суспільство перенасичене різноманітною інформацією, і якщо при дистанційному навчанні студент буде принаймні пам'ятати де можна знайти необхідну інформацію та вміти її застосовувати при виконанні завдань, то це вже можна вважати за досягнення задовільного рівня засвоєння навчальної дисципліни. Таким чином головним фактором, що дозволяє диференціювати студентів за рівнем засвоєння дисципліни, стає час витрачений студентом на виконання завдань підсумкового контролю. Отже при проведенні підсумкового контролю необхідно обмежувати час на виконання завдань, а при визначенні підсумкової оцінки аналізувати кількість та складність виконаних завдань.

У підсумку необхідно зазначити, що найголовнішим фактором, який впливає на якість отриманих знань при дистанційній формі навчання, являється все ж таки бажання самого студента навчатися, його самомотивація. Адже практично весь навчальний матеріал студент-дистанційник засвоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Підтримувати потрібний темп навчання без підтримки, допомоги та контролю ззовні вдається не всім.